

ANNISKELUOSAAMINEN

Euroopan unionin
osarahoittama

Tämä materiaali on koottu osana *ROKKA - Ravitsemisala osaa, kauhan kahvasta ammattiin* -hanketta.

Hanke on rahoitettu Euroopan unionin elpymis- ja palautumistukivälineellä (RRF), joka on EU:n elpymisvälineen (Next Generation EU) suurin ohjelma. Rahoituksen on myöntänyt Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskus. Palvelukeskus edistää työikäisten osaamisen kehittämistä ja osaavan työvoiman saatavuutta. Palvelukeskuksen toimintaa ohjaavat opetus- ja kulttuuriministeriö sekä työ- ja elinkeinoministeriö.

Materiaalin ovat koonneet 2024–2025 Savon ammattiopiston ravintola-alan opettajat Kirsi Lepistö-Lilja ja Jenny Lindi.

SISÄLLYS

1. ANNISKELUKÄYTTÖ
2. ALKOHOLIJUOMIEN MAINONTA RAVINTOLASSA
3. VALVONTA JA SEURAAMUKSET

1. ANNISKELUKÄYTTÖ

Anniskelutoiminta

Alkoholilaki

Alkoholilain tarkoitus on

- vähentää alkoholijuomien kulutusta ja
- ehkäistä kulutuksen aiheuttamia haittoja.

Esimerkiksi alkoholijuomien **anniskelua** rajoitetaan ja valvotaan.

anniskelu

Anniskelu tarkoittaa alkoholijuoman myyntiä asiakkaan nautittavaksi.

Anniskelu tapahtuu myyjän myyntitilassa tai myyjän järjestämässä valvonnassa.

Anniskelu tarkoittaa siis alkoholin myymistä paikoissa, joissa sitä nautitaan, ja joissa nauttimista myös valvotaan.

Alkoholijuoma

Alkoholijuoma sisältää **enemmän kuin 1,2 tilavuusprosenttia etyylialkoholia**.

Alkoholijuoma sisältää **enintään 80 tilavuusprosenttia etyylialkoholia**.

Alkoholijuoma on juotavaksi tarkoitettu alkoholipitoinen aine.

tilavuusprosentti

Tilavuusprosentti kertoo, montako desilitraa etyylialkoholia on yhdessä litrassa juomaa.

etyylialkoholi (eli etanoli)

Etyylialkoholi on alkoholijuomassa oleva alkoholi. Se on kirkas, väritön, helposti syttyvä ja polttavan makuinen neste.

Alkoholijuoma

Mieto alkoholijuoma sisältää **enintään 22 tilavuusprosenttia etyylialkoholia**.

Väkevä alkoholijuoma sisältää **enemmän kuin 22 tilavuusprosenttia etyylialkoholia**

tilavuusprosentti

Tilavuusprosentti kertoo, montako desilitraa etyylialkoholia on yhdessä litrassa juomaa.

etyylialkoholi (eli etanoli)

Etyylialkoholi on alkoholijuomassa oleva alkoholi. Se on kirkas, väritön, helposti syttyvä ja polttavan makuinen neste.

Anniskelulupa

Anniskelulupa täytyy hakea ja saada, ennen kuin anniskelutoiminta aloitetaan.

Anniskelulupa haetaan **aluehallintovirastolta (AVI)**.

Jos alkoholijuoma sisältää yli 2,8 **tilavuusprosenttia etyylialkoholia**, sitä **ei saa myydä** ilman anniskelulupaa.

Anniskelulupa on myös oltava, jos tarjoaa maksullisen palvelun yhteydessä alkoholijuoman. Esimerkiksi kampaamo ei voi tarjota alkoholijuomaa asiakkaalle kampaamopalvelun yhteydessä ilman anniskelulupaa.

anniskelulupa

Anniskelulupa on myydä ja tarjoilla (anniskella) alkoholia anniskelualueella, myyjän valvonnassa.

aluehallintovirasto (AVI)

AVI on lupaviranomainen, joka myöntää erilaisia lupia ja valvoo myös niiden noudattamista.

tilavuusprosentti

Tilavuusprosentti kertoo, montako desilitraa etyylialkoholia on yhdessä litrassa juomaa.

etyylialkoholi (eli etanoli)

- alkoholijuomassa oleva alkoholi.
- kirkas, väritön, helposti syttyvä ja polttavan makuinen neste.

Anniskelulupa

Vain **anniskeluluvanhaltija** saa myydä anniskeltavia alkoholijuomia.

Anniskelualueella saa nauttia vain anniskeluluvanhaltijan myymää alkoholijuomaa.

Alkoholijuomia ei saa **välittää tai luovuttaa** niin, että siitä saa palkkion.

Jos anniskeluluvanhaltija päättää muuttaa toimintaansa siten, että aikaisemmin saatu anniskelulupa ei ole sopiva uudelle toiminnalle:

- Anniskeluluvanhaltijan pitää hakea anniskeluluvan muuttamista ennen kuin hän tekee muutoksen.
- Muutosta ei saa tehdä ennen kuin **aluehallintovirasto (AVI)** on hyväksynyt anniskeluluvan muuttamisen.

anniskeluluvanhaltija

Anniskeluluvanhaltija on henkilö, joka on hakenut ja saanut anniskeluluvan. Hänellä on lupa myydä ja tarjoilla (anniskella) alkoholia ravintolassaan.

anniskelualue

Anniskelualue on alue, jolla asiakkaat saavat nauttia anniskeltuja alkoholijuomia.

välittää tai luovuttaa

Välittää tai luovuttaa tarkoittaa, että ostaa itse ja myy eteenpäin ja saa siitä itselle rahaa.

aluehallintovirasto (AVI)

AVI on lupaviranomainen, joka myöntää erilaisia lupia ja valvoo myös niiden noudattamista.

Anniskelulupa

Jos ravintolassa ei ole anniskelulupaa, siellä ei saa nauttia alkoholia.

Alkoholia ei saa nauttia myöskään muussa paikassa, josta asiakas voi ostaa ruokaa tai virvokkeita.

Alkoholia ei saa nauttia yleisötilaisuudessa.

Alkoholia ei saa anniskella hyvän tavan vastaisesti.

yleisötilaisuus

Yleisötilaisuus on kaikille avoin tapahtuma. Sinne pääsee joko ilmaiseksi tai pääsylipun ostamalla. Yleisötilaisuus on esimerkiksi messut, markkinat, urheilukilpailu tai näytös.

hyvän tavan vastainen anniskelu

Jos ostajan terveys vaarantuu alkoholin vaikutuksen alaisena, anniskelu on hyvän tavan vastaista.

Esimerkiksi:

- myydä lisää alkoholia liian humalassa olevalle.
- myydä velaksi ihmiselle, jolla ei ole rahaa.
- ”juo niin paljon kuin haluat” = myydä tiettyyn hintaan.
- ”suuri määrä alkoholia nopeasti juoden” = juomiskilpailut.
- myydä alkoholia imeyttämällä limakalvoille tai hengittämällä.

Anniskelulupa

Pitopalvelutilaisuus

- **anniskelulupa** pitää olla, jos pitopalveluyritys hankkii ja tarjoilee alkoholijuomat tilaisuuteen myytäväksi.
- anniskelulupa pitää olla, jos pitopalveluyrityksellä on oma tila, jossa se säännöllisesti järjestää maksullisia tilaisuuksia.
- anniskelulupaa ei tarvita, jos tilaisuuden järjestäjä itse hankkii alkoholijuomat ja pitopalvelu vain tarjoilee ne muun tarjoilun yhteydessä.

Pitopalveluyritys voi laskuttaa tilaisuuden järjestäjää henkilökunnan käytöstä esimerkiksi tuntiveloituksella.

pitopalvelutilaisuus

Pitopalvelutilaisuus tarkoittaa tapahtumaa, jossa pitopalveluyritys huolehtii tarjoiluista. Pitopalvelutilaisuus voi sisältää ruoan ja juomien valmistuksen ja tarjoilun.

Pitopalvelutilaisuus voi sisältää myös astioiden ja henkilökunnan järjestämisen.

Pitopalvelutilaisuus on esimerkiksi häät, syntymäpäivät, hautajaiset tai yritysjuhlat.

anniskelulupa

Anniskelulupa on lupa myydä ja tarjoilla (anniskella) alkoholia anniskelualueella, myyjän valvonnassa.

Henkilökunta

Henkilökunnan pitää valvoa, että alkoholilakia noudatetaan.

Henkilökunnan pitää hoitaa järjestyksenpito.

Henkilökunta ei saa olla työssä humalassa tai päihtyneenä.

Henkilökuntaa pitää olla riittävästi, jotta he voivat valvoa tehokkaasti järjestyksenpitoa ja alkoholilain noudattamista.

henkilökunta

Henkilökunta tarkoittaa työpaikan työntekijöitä ja yrittäjiä.

Henkilökunta

Kun **anniskelupaikka** on avoinna, paikalla on oltava **vastaava hoitaja** tai muu nimetty henkilö.

Alle 18-vuotias työntekijä

- ei voi olla vastaava hoitaja tai muu nimetty henkilö
- ei saa itsenäisesti myydä tai anniskella alkoholijuomaa.

anniskelupaikka

Anniskelupaikka on esimerkiksi ravintola, jossa on lupa anniskella alkoholijuomia.

vastaava hoitaja

Vastaava hoitaja vastaa anniskelusta. Hän pitää huolen, että alkoholilakia noudatetaan.

Henkilökunta

Kun henkilö on täyttänyt 16 vuotta, hän saa anniskella alkoholijuomia, mutta vain **vastaavan hoitajan välittömän valvonnan** alaisena.

Alle 16-vuotias työntekijä:

- saa ottaa vastaan alkoholijuoman sisältävän tilauksen ravintolassa.
- ei saa myydä, annostella tai luovuttaa alkoholijuomia asiakkaille.

vastaava hoitaja

Vastaava hoitaja vastaa anniskelusta. Hän pitää huolen, että alkoholilakia noudatetaan.

välitön valvonta

Vastaava hoitaja valvoo koko ajan 16 vuotta täyttäneen työntekoa anniskelussa.

Henkilökunta

Vastaavan hoitajan ja muun tehtävään nimetyn henkilön täytyy olla 18 vuotta tai sitä vanhempi.

Vastaavalla hoitajalla tai muulla tehtävään nimetyllä henkilöllä on oltava anniskelupassi.

Työnantaja voi vaatia, että kaikilla henkilökunnan jäsenillä on oltava anniskelupassi.

vastaava hoitaja

Vastaava hoitaja vastaa anniskelusta. Hän pitää huolen, että alkoholilakia noudatetaan.

anniskelupassi

Anniskelupassi on Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston (Valvira) hyväksymä todistus. Todistus osoittaa, että työntekijä tuntee alkoholilain.

Henkilökunta

Anniskeluluvanhaltijalla on **kirjanpitovelvoite anniskelupasseista**:

- luvanhaltija säilyttää kopiot anniskelupasseista (toimistolla, anniskelupaikassa tai sähköisessä muodossa)

TAI

- luvanhaltija pitää luetteloja henkilöistä, joilla on anniskelupassi. Hän myös dokumentoi, milloin pätevyys on tarkistettu (omavalvontasuunnitelman liite tai sähköinen tallenne).

Valvira ei pidä rekisteriä suoritetuista anniskelupasseista. Jos anniskelupassi katoaa, kopiota todistuksesta voi kysyä sen myöntäneeltä oppilaitokselta.

kirjanpitovelvoite

Kirjanpitovelvoite tarkoittaa sitä, että anniskeluluvanhaltijan pitää seurata, kenellä on anniskelupassi ja milloin se on myönnetty. Tämä auttaa varmistamaan, että kaikki, jotka tarjoilevat alkoholia, ovat asianmukaisesti koulutettuja.

anniskelupassi

Anniskelupassi on Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston (Valvira) hyväksymä todistus. Todistus osoittaa, että työntekijä tuntee alkoholilain.

Valvira

Valvira on Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto.

Henkilökunta

Aluehallintovirasto (AVI) voi antaa sääntöjä ja rajoituksia henkilökunnan määrälle anniskelupaikoissa.

Sääntöjen ja määräysten tarkoitus on

- valvoa anniskelupaikkoja
- estää häiriöitä ja melua
- varmistaa yleisen järjestyksen ja turvallisuuden.

aluehallintovirasto (AVI)
AVI on lupaviranomainen, joka myöntää erilaisia lupia ja valvoo myös niiden noudattamista.

anniskelupaikka
Anniskelupaikka on esimerkiksi ravintola, jossa on lupa anniskella alkoholijuomia.

Anniskelukielto ja asiakkaat

Alkoholijuomaa ei saa myydä eikä luovuttaa **anniskelupaikassa** henkilölle

- joka on alle 18-vuotias.
- jonka **päihtymys** näkyy selvästi.
- joka käyttäytyy häiritsevästi.
- jonka voi ajatella **välittävän tai luovuttavan** alkoholia eteenpäin ilman lupaa.

anniskelupaikka

Anniskelupaikka on esimerkiksi ravintola, jossa on lupa anniskella alkoholijuomia.

päihtymys

Päihtymys tarkoittaa humalaa.

välittää tai luovuttaa

Välittäminen ja luovuttaminen on esimerkiksi sitä, että ostaa alkoholia, myy eteenpäin ja saa tästä rahaa.

Anniskelukielto ja asiakkaat

Jos asiakas on selvästi päihtynyt, häntä ei saa päästää **anniskelupaikkaan**.

Jos anniskelupaikassa oleva asiakas on selvästi päihtynyt, hänet pitää poistaa anniskelupaikasta.

anniskelupaikka

Anniskelupaikka on esimerkiksi ravintola, jossa on lupa anniskella alkoholijuomia.

Ikä ja sen todistaminen

Asiakkaan pitää todistaa ikänsä **henkilökunnalle**, jos hän ostaa alkoholijuoman.

Asiakkaan pitää todistaa ikänsä henkilökunnalle, jos hän on anniskelualueella.

Henkilökunnan pitää aina tarkistaa asiakkaan ikä, jos näyttää siltä, että asiakas voi olla alle 18-vuotias.

Näin pitää tehdä, vaikka **järjestyksenvalvojat** tarkistaisivat nuorten henkilöiden iän jo ravintolaan sisään tullessa.

henkilökunta

Henkilökunta tarkoittaa työpaikan työntekijöitä ja yrittäjiä.

järjestyksenvalvoja

Järjestyksenvalvojaa sanotaan myös ”ovimieheksi” tai ”portsariksi”. Hän on henkilö, joka pitää yllä järjestystä ja turvallisuutta ravintolassa.

Ikä ja sen todistaminen

län (ikä) voi todistaa **viranomaisen** myöntämällä asiakirjalla.

Viranomaisen myöntämä asiakirja on

- kuvallinen henkilökortti
- ajokortti
- passi
- muu luotettava kuvallinen asiakirja, esimerkiksi pakolaisen matkustusasiakirja tai muukalaispassi
- mobiiliajokortti.

Myös ulkomainen kuvallinen henkilökortti, passi tai ajokortti käy iän (ikä) todistamiseen, jos se ei näytä helposti väärennettävältä ja siitä selviää henkilön ikä. Ikää ei voi todistaa esimerkiksi Kela-kortilla tai opiskelijakortilla.

viranomainen

Viranomainen on virkahenkilö, esimerkiksi poliisi tai alkoholitarkastaja.

Ikä ja sen todistaminen

Alle 18-vuotiaan oleskelua anniskelupaikassa ei ole alkoholilaissa kielletty.

Anniskeluluvanhaltijan ja henkilökunnan vastuulla on, että alaikäiset eivät saa alkoholijuomia anniskelupaikassa.

Anniskeluluvanhaltija voi päättää ikärajan ravintolalleen. Ikäraja voi olla esimerkiksi 24 vuotta. Alle 24-vuotiaat eivät siis pääse ravintolaan.

K18-katsomotilaan ei saa päästää alaikäisiä silloin, kun siellä anniskellaan alkoholijuomia.

anniskeluluvanhaltija

Anniskeluluvanhaltija on henkilö, joka on hakenut ja saanut anniskeluluvan. Hänellä on lupa myydä ja tarjoilla (anniskella) alkoholia ravintolassaan.

K18-katsomotila

K18-katsomotila on esimerkiksi urheilukatsomo tai musiikkikatsomo, jossa saa anniskella alkoholijuomia. Sinne ei saa päästää alle 18-vuotiaita. (K=kielletty).

Päihtynyt ja häiritsevästi käyttäytyvä asiakas

Jos asiakas on selvästi **päihtynyt**, häntä ei saa päästää **anniskelupaikkaan**.

Jos anniskelupaikassa oleva asiakas on selvästi päihtynyt, hänet pitää poistaa anniskelupaikasta.

Alkoholijuomaa ei saa myydä eikä luovuttaa anniskelussa henkilölle, jonka **päihtymys** on selvästi nähtävissä tai joka käyttäytyy häiritsevästi.

Käytös on häiritsevää, jos asiakas on uhmakas, aggressiivinen tai väkivaltainen.

päihtynyt

Päihtynyt tarkoittaa henkilöä, joka on humalassa.

päihtymys

Päihtymys tarkoittaa humalaa.

anniskelupaikka

Anniskelupaikka on esimerkiksi ravintola, jossa on lupa anniskella alkoholijuomia.

Päihtynyt ja häiritsevästi käyttäytyvä asiakas

Päihtyneellä henkilöllä on **lasittunut** tai harhaileva **katse**. Hän käyttäytyy häiritsevästi, äänekkäästi ja hän on erittäin itsevarma. Henkilöllä on vaikeuksia käsittää asioita ja ymmärtää toisen puhetta.

Liikkeet ovat epävarmat ja kömpelöt, hänen on vaikea saada otetta esineistä ja refleksit ovat hitaat. Hän läikyttää juomaansa ja lasia on vaikea viedä suulle. Henkilö kävelee huojuen tai kaatuu.

Henkilöllä on epäselvä puhe eikä se ole enää ymmärrettävää. Hän on sekava tai hänen on vaikea kontrolloida tunteitaan. Hän voi torkahtaa helposti, on sammunut tai nukkuu. Henkilö oksentaa.

päihtynyt

Päihtynyt tarkoittaa henkilöä, joka on humalassa.

lasittunut katse

Jos asiakkaan katse on lasittunut, hänen katseensa on pysähtynyt.

Päihtynyt ja häiritsevästi käyttäytyvä asiakas

Joskus asiakkaalla voi olla vamma tai sairaus. Sen vuoksi voi näyttää siltä, että hän on **päihtynyt**.

Ketään ei saa syrjiä sen vuoksi, että hänellä on vamma tai sairaus.

päihtynyt

Päihtynyt tarkoittaa henkilöä, joka on humalassa.

Päihtynyt ja häiritsevästi käyttäytyvä asiakas

Henkilökunnan pitää huolehtia, että **päihtynyt** asiakas lähtee kotiin turvallisesti. Hänelle voi esimerkiksi tilata taksin tai soittaa poliisille.

Asiakas voi jäädä odottamaan kotiinkuljetusta ravintolan **eteistilaan**. **Järjestyksenvalvoja** valvoo, että asiakas pysyy eteistilassa.

päihtynyt

Päihtynyt tarkoittaa henkilöä, joka on humalassa.

eteistila

Eteistila tarkoittaa eteistä.

järjestyksenvalvoja

Järjestyksenvalvojaa sanotaan myös "ovimieheksi" tai "portsariksi". Hän on henkilö, joka pitää yllä järjestystä ja turvallisuutta ravintolassa.

Oikeus valita asiakas

Jos **anniskelupaikka** valitsee asiakkaan, siihen pitää olla perusteltu syy. Syy voi olla esimerkiksi anniskelupaikan **toiminta-ajatus** tai **järjestyksenpito**:

- Anniskelupaikan ikäraja **K-24** vuotta.
- Anniskelupaikassa on pukeuduttava tietyllä tavalla, ja esimerkiksi farkuissa ei pääse sisään.
- Asiakas on liian päihtynyt.

Asiakasvalinnassa ei saa syrjiä näillä perusteilla:

- Kieli
- Kansallinen alkuperä
- Uskonto
- Mieliala
- Terveystila
- Vammaisuus
- Sukupuolinen suuntautuminen
- Muu henkilöön liittyvä syy

anniskelupaikka

Anniskelupaikka on esimerkiksi ravintola, jossa on lupa anniskella alkoholijuomia.

toiminta-ajatus

Toiminta-ajatus tarkoittaa yrityksen perusajatusta, mitä yritys tekee, kenelle ja miten.

järjestyksenpito

Järjestys on hallinnassa, kun kaikki sujuu rauhallisesti ja sääntöjen mukaisesti.

K-24

K-24 tarkoittaa ikärajaa: alle 24 vuotias ei pääse anniskelupaikkaan (K = kielletty).

Anniskeluaika ja sen jatkaminen

Yli 2,8 % alkoholijuomien anniskelu on sallittu klo 09 - 01.30.

Itsenäisyyspäivänä, uutenavuotena, vappuna ja juhannuksena anniskelua saa jatkaa näiden juhlapäivien aattoyönä kello 03 saakka.

Anniskeluaika voi alkaa jo klo 7 lupaa hakemalla. Tämä on mahdollista vain **majoitusliikkeessä**, josta saa aamiaista (esimerkiksi lasi kuohuviiniä aamiaisella).

Anniskeluaika voi jatkua sisällä kello 01.30 - 04 ilmoituksella.

Anniskeluaika voi jatkua ulkona klo 04 saakka luvalla, jonka saa **lupaviranomaiselta**.

majoitusliike

Majoitusliike on esimerkiksi hotelli, jossa voi majoittua maksamalla siitä.

lupaviranomainen

Aluehallintovirasto (AVI) on lupaviranomainen, joka myöntää erilaisia lupia ja valvoo myös niiden noudattamista.

Anniskeluaika ja sen jatkaminen

Kun asiakkaalle on anniskeltu alkoholijuoma ja anniskeluaika päättyy, alkoholijuoman **nauttiminen** on sallittu yhden tunnin ajan.

Anniskelupaikkaa ei tarvitse sulkea, kun alkoholijuoman nauttimisaika päättyy.

Anniskeluluvan haltija voi päättää vapaasti aukioloajoista.

anniskelupaikka

Anniskelupaikka on esimerkiksi ravintola, jolla on lupa anniskella alkoholijuomia.

nauttiminen

Juoman nauttimisella tarkoitetaan sen juomista.

anniskeluluvan haltija

Anniskeluluvan haltija on henkilö, joka on hakenut ja saanut anniskeluluvan. Hänellä on lupa myydä ja tarjoilla (anniskella) alkoholia ravintolassaan.

Anniskeluaika ja sen jatkaminen

Anniskeluajat eivät koske minibaarianniskelua **majoitushuoneissa**, jotka kuuluvat **anniskelualueeseen**.

Huonepalvelutarjoilussa pitää noudattaa anniskeluaikoja, jolloin alkoholijuomia saa tarjoilla.

majoitushuone

Majoitushuone on esimerkiksi hotellihuone, jossa voi majoittua maksamalla siitä.

anniskelualue

Anniskelualue on alue, jolla asiakkaat saavat nauttia anniskeltuja alkoholijuomia.

huonepalvelutarjoilu

Huonepalvelutarjoilu tarkoittaa, että hotellin henkilökunta tuo ruokaa ja juomaa suoraan asiakkaan hotellihuoneeseen. Asiakkaan ei tarvitse poistua huoneesta.

Anniskeluaika ja sen jatkaminen

Kesäaikaan siirtyminen:

- Alkoholijuomien tarjoilu pitää lopettaa kello 04 kesäaikaan (eli talviaikaan klo 03).
- Juomia saa nauttia klo 05 saakka kesäaikaan.
- Ravintolaa ei kuitenkaan tarvitse sulkea.

Talviaikaan siirtyminen:

- Alkoholijuomien tarjoilu pitää lopettaa klo 04 talviaikaan (eli kesäaikaan klo 05).

kesäaika

Kelloja siirretään kesäaikaan eli tunnilla eteenpäin maaliskuussa (eli kohti kesää).

talviaika

Kelloja siirretään talviaikaan eli tunnilla taaksepäin lokakuussa (eli kohti kesää).

Anniskeluaika ja sen jatkaminen

Jos anniskelu jatkuu ilmoituksen tai luvan perusteella kello 01.30:n jälkeen:

- **järjestyksenvalvoja** pitää olla yksi jokaista alkavaa sataa asiakasta kohti.
Esimerkki:
  - Asiakkaita on 65
→ 1 järjestyksenvalvoja
  - Asiakkaita on 165
→ 2 järjestyksenvalvojaa
- järjestyksenvalvojan pitää olla työssä kello 01.30 alkaen siihen asti, kun asiakkaiden alkoholijuomien nauttiminen päättyy.

Järjestyksenvalvoja voi hoitaa samaan aikaan myös muita anniskelupaikan työtehtäviä, esimerkiksi kerätä tyhjiä laseja ja ottaa asiakkaiden takkeja säilytykseen.

Järjestyksen valvonta on kuitenkin hänen tärkein tehtävänsä.

Järjestyksenvalvoja
Järjestyksenvalvojaa sanotaan myös "ovimieheksi" tai "portsariksi". Hän on henkilö, joka pitää yllä järjestystä ja turvallisuutta ravintolassa.

Toiminta anniskelualueella

Anniskelualue

Anniskelualue on alue, jolla asiakkaat saavat juoda anniskeltuja alkoholijuomia.

Anniskelupaikka

Anniskelupaikka on anniskelualue sekä muut tilat kuten keittiö, wc-tilat ja varastot. Keittiössä, wc-tiloissa ja varastoissa ei kuitenkaan saa juoda anniskeltuja alkoholijuomia.

Toiminta anniskelualueella

Alkoholijuomia ei saa anniskella itsepalveluna.

Poikkeuksia on kaksi:

- kokous- ja saunatilat, joissa on suljettu seurue.
- majoitushuoneet, joissa voi olla rajoitettu määrä alkoholia.

itsepalvelu

Itsepalvelu tarkoittaa, että asiakas ottaa ja anniskelee itselleen alkoholijuoman ilman myyjän asiakaspalvelua. Tämä on siis kiellettyä.

suljettu seurue

Suljettu seurue tarkoittaa ryhmää ihmisiä, jotka ovat kokoontuneet yksityisesti, esimerkiksi yrityksen kokoukseen, yksityiseen juhlaan tai muuhun tilaisuuteen, johon osallistujat on kutsuttu henkilökohtaisesti.

majoitushuone

Majoitushuone on esimerkiksi hotellihuone, jossa voi majoittua maksamalla siitä.

Toiminta anniskelualueella

Anniskelualueella saa nauttia vain sitä alkoholia, jonka **anniskeluluvanhaltija** on myynyt anniskelutarkoituksessa.

Anniskelupaikassa ei saa nauttia alkoholia, joka on anniskeluluvan haltijan **vähittäismyymää**.

Anniskeluluvanhaltijalla, henkilökunnalla ja tilaisuuden järjestäjällä on oikeus ottaa pois ja hävittää alkoholijuoma **todistetusti**, jos joku asiakas rikkoo kieltoa.

anniskeluluvanhaltija

Anniskeluluvanhaltija on henkilö, joka on hakenut ja saanut anniskeluluvan. Hänellä on lupa myydä ja tarjoilla (anniskella) alkoholia ravintolassaan.

vähittäismyynti

Vähittäismyynti tarkoittaa, että alkoholijuoma myydään asiakkaalle mukaan. Asiakas ottaa juoman mukaansa. Hän nauttii juoman muussa paikassa kuin myyjän tilassa tai myyjän järjestämässä valvonnassa.

todistetusti

Niin, että asiakas näkee, että hänen laitton alkoholijuomansa kaadetaan viemäriin.

Toiminta anniskelualueella

Anniskeltua alkoholijuomaa ei saa kuljettaa eikä juoda **anniskelualueen** ulkopuolella.

Anniskelualue pitää rajata tai merkitä selkeästi.

Kahdella tai useammalla **anniskeluluvanhaltijalla** voi olla lupa yhteiseen anniskelualueeseen.

Yhden anniskeluluvanhaltijan pitää kuitenkin vastata yhteisen anniskelualueen valvonnasta.

anniskelualue

Anniskelualue on alue, jolla asiakkaat saavat nauttia anniskeltuja alkoholijuomia.

anniskeluluvanhaltija

Anniskeluluvanhaltija on henkilö, joka on hakenut ja saanut anniskeluluvan. Hänellä on lupa myydä ja tarjoilla (anniskella) alkoholia ravintolassaan.

Toiminta anniskelualueella

Anniskelupaikan **anniskelualueet** voivat olla erillään toisistaan.

Esimerkiksi ravintolan ja **ulkotarjoilualueen** välissä voi olla jalkakäytävä.

Aluehallintovirasto (AVI) voi hyväksyä, että asiakas kuljettaa alkoholijuoman anniskelualueelta toiselle esimerkiksi jalkakäytävän yli.

anniskelualue

Anniskelualue on alue, jolla asiakkaat saavat nauttia anniskeltuja alkoholijuomia.

ulkotarjoilualue

Ulkotarjoilualue tarkoittaa ravintolan, kahvilan tai baarin ulkopuolella olevaa aluetta, jossa asiakkaille anniskellaan. Esimerkiksi terassi, piha tai muu ulkotila on ulkotarjoilutila, joka on selkeästi rajattu ja merkitty.

Alkoholijuoman maksaminen

Alkoholijuomaa ei tarvitse maksaa samalla hetkellä, kun juoma luovutetaan asiakkaalle.

Anniskelukieltoa pitää kuitenkin noudattaa, vaikka juoma olisi maksettu etukäteen.

Anniskelukielto voi tarkoittaa esimerkiksi anniskelua alaikäiselle tai päihtyneelle.

Anniskelupaikat ovat ottaneet käyttöön erilaisia internetissä toimivia **ennakkomaksamisjärjestelyjä**, joiden kautta voi maksaa alkoholijuomia.

anniskelupaikka

Anniskelupaikka on anniskelualue sekä muut tilat kuten keittiö, wc-tilat ja varastot. Keittiössä, wc-tiloissa ja varastoissa ei kuitenkaan saa nauttia anniskeltuja alkoholijuomia.

ennakkomaksamisjärjestely

Ennakkomaksamisjärjestely tarkoittaa, että asiakas maksaa alkoholijuomat etukäteen verkossa. Tämä voi tapahtua esimerkiksi verkkokaupassa tai ravintolan nettisivujen kautta.

Alkoholiannokset anniskelussa

Alkoholijuomaa saa myydä anniskelussa juotavaksi

- vain avatussa pakkauksessa (esimerkiksi avatussa pullossa tai tölkissä)

TAI

- annosteltuna lasiin tai muuhun astiaan.

Alkoholijuoma voidaan tarjota avaamattomassa pakkauksessa **majoitushuoneessa** (esimerkiksi hotellissa) tai **suljetuille seurueille** kokoustilassa.

Alkoholijuomien määrää pitää rajoittaa majoitustiloissa ja kokoustiloissa asiakasmäärän ja anniskelun valvonnan vaatimusten mukaisesti.

majoitushuone

Majoitushuone on esimerkiksi hotellihuone, jossa voi majoittua maksamalla siitä.

suljettu seurue

Suljettu seurue tarkoittaa ryhmää ihmisiä, jotka ovat kokoontuneet yksityisesti, esimerkiksi yrityksen kokoukseen, yksityiseen juhlaan tai muuhun tilaisuuteen, johon osallistujat on kutsuttu henkilökohtaisesti.

Alkoholiannokset anniskelussa

Alkoholijuoman perusannos:

- **Enemmän kuin 22** tilavuusprosenttia etyylialkoholia sisältävän **väkevän** alkoholijuoman perusannos on **4 senttilitraa**.
- **enemmän kuin 15** tilavuusprosenttia etyylialkoholia sisältävän **miedon** alkoholijuoman perusannos on **8 senttilitraa**.
- **enemmän kuin 8 mutta enintään 15** tilavuusprosenttia etyylialkoholia sisältävän **miedon** alkoholijuoman perusannos on **12 senttilitraa**.
- **muun miedon alkoholijuoman** perusannos on **33 senttilitraa**.

Jos alkoholijuomaa myydään anniskelussa annosteltuna, asiakkaalla pitää olla mahdollisuus saada sitä perusannoksena.

väkevä

Enemmän kuin 22 % perusannos on **4 senttilitraa**.
Esimerkiksi: Vodka, gini, rommi tai konjakki

mieto

Enemmän kuin 15 %, mutta enintään 22% >
perusannos on **8 senttilitraa**.
Esimerkiksi: Sherry, portviini, madeira tai vermutti

mieto

Enemmän kuin 8%, mutta enintään 15 % >
perusannos on **12 senttilitraa**.
Esimerkiksi: Valkoviini, punaviini, roseeviini tai kuohuviini

muu mieto alkoholijuoma

Perusannos on 33 senttilitraa.
Esimerkiksi: olut, siideri tai lonkero.

Alkoholiannokset anniskelussa

Alkoholilaki ei rajoita enimmäismäärää, joka anniskellaan yhdellä kerralla.

Jos annos ylittää edellä mainitut perusannokset, ravintolan on ilmoitettava [omavalvontasuunnitelmassa](#) suurimmat annokset, jotka voi myydä yhdelle asiakkaalle kerrallaan.

omavalvontasuunnitelma

Omavalvontasuunnitelma on anniskeluluvan haltijan tekemä dokumentti. Siinä kerrotaan, miten anniskelupaikka valvoo ja hallinnoi alkoholin myyntiä ja tarjoilua.

Omavalvontasuunnitelma sisältää esimerkiksi ohjeet suurimmista anniskeluannoksista, henkilökunnan koulutuksesta ja asiakkaiden ikätarkistuksista.

Omavalvontasuunnitelma auttaa varmistamaan, että alkoholin anniskelu tapahtuu lain ja turvallisuuden mukaisesti.

Alkoholijuomien vähittäismyynti anniskelupaikassa

Jos ravintolalle on myönnetty lupa **vähittäismyyntiin**, asiakkaalle voidaan myydä ravintolasta mukaan

- anniskelussa olevia **käymisteitse** valmistettuja, enintään 8 %:isia alkoholijuomia.
- muulla tavoin valmistettuja enintään 5,5 %:isia alkoholijuomia.

Vain Alko saa vähittäismyydä enemmän kuin 8 tilavuusprosenttia sisältävän alkoholijuoman.

vähittäismyynti

Vähittäismyynti tarkoittaa, että alkoholijuoma asiakas ottaa alkoholijuoman mukaansa, kun hän lähtee pois ravintolasta. Asiakas nauttii juoman muussa paikassa kuin myyjän tilassa tai myyjän järjestämässä valvonnassa.

käymisteitse valmistettu

Käymisteitse valmistettu alkoholi on esimerkiksi olut, siideri ja viini. Se on valmistettu käymisprosessilla, ei tislauksella. Käymisen aiheuttaa esimerkiksi hiiva. Hiiva muuttaa käymisprosessissa sokerin alkoholiksi.

Alkoholijuomien vähittäismyynti anniskelupaikassa

Alkoholijuomaa saa vähittäismyydä vain valmiiksi täytetyissä ja suljetuissa pakkauksissa.

Alkoholijuomia, joissa on enintään 2,8 % alkoholia, saa vähittäismyydä vain kello 9–21.

Vähittäismyydyt alkoholijuomat pitää myös luovuttaa asiakkaalle klo 9–21.

vähittäismyynti

Vähittäismyynti tarkoittaa, että alkoholijuoma asiakas ottaa alkoholijuoman mukaansa, kun hän lähtee pois ravintolasta. Asiakas nauttii juoman muussa paikassa kuin myyjän tilassa tai myyjän järjestämässä valvonnassa

Alkoholijuomien vähittäismyynti anniskelupaikassa

Jos asiakas pysyy vielä anniskelupaikassa sen jälkeen, kun hän on ostanut alkoholijuoman mukaan otettavaksi, **omavalvontasuunnitelmassa** kerrotaan, miten asiakkaan ostama alkoholijuoma täytyy säilyttää.

Yksi tapa on säilyttää juomapakkausta esimerkiksi vaatesäilytyksessä. Kun asiakas lähtee pois, hän saa ostamansa alkoholijuoman mukaansa.

omavalvontasuunnitelma

Omavalvontasuunnitelma on anniskeluluvan haltijan tekemä dokumentti. Siinä kerrotaan, miten anniskelupaikka valvoo ja hallinnoi alkoholin myyntiä ja tarjoilua.

Omavalvontasuunnitelma sisältää esimerkiksi ohjeet suurimmista anniskeluannoksista, henkilökunnan koulutuksesta ja asiakkaiden ikätarkistuksista.

Omavalvontasuunnitelma auttaa varmistamaan, että alkoholin anniskelu tapahtuu lain ja turvallisuuden mukaisesti.

Keittiöalkoholi

Ravintola voi hakea lupaa keittiöalkoholin käyttämiseen ruoanvalmistuksessa.

Keittiöalkoholit on tarkoitettu vain ruoanvalmistamiseen, ja ne ovat **alkoholiverottomia**.

Verotonta keittiöalkoholia **ei saa** käyttää juomien tai juomasekoitusten valmistamiseen.

Keittiöalkoholin käyttö ja varastointi pitää merkitä **kirjanpitoon**.

Kirjanpidon pitää sisältää alkoholin määrä ja laatu.

alkoholiveroton

Alkoholiveroton tarkoittaa, että alkoholijuomasta ei ole maksettu alkoholiveroa.

kirjanpito

Kirjanpito tarkoittaa, että alkoholin käyttö ja varastointi pitää dokumentoida eli kirjata tieto ja tallentaa se. Kirjanpidossa pitää näkyä, kuinka paljon ja millaista keittiöalkoholia on käytetty.

Keittiöalkoholi

Anniskelua varten hankittuja alkoholijuomia voidaan myös käyttää ruoan valmistuksessa. Keittiöalkoholin käytöstä pitää olla **kirjanpito**.

Juomat voidaan sisällyttää ruoan hintaan tai laskuttaa erikseen alkoholihinnaston mukaisesti.

Käytetyn alkoholin määrä ja laatu pitää dokumentoida.

kirjanpito

Kirjanpito tarkoittaa, että alkoholin käyttö ja varastointi pitää dokumentoida eli kirjata tieto ja tallentaa se. Kirjanpidossa pitää näkyä, kuinka paljon ja millaista keittiöalkoholia on käytetty.

Keittiöalkoholi

Jos ruoanvalmistukseen ei tarvita paljon alkoholia, ei kannata hakea keittiöalkoholin käyttö lupaa.

Lupa ei kannata, koska se on maksullinen ja lisäksi peritään joka vuosi **valvontamaksu**.

valvontamaksu

Valvontamaksu on maksu, joka peritään kerran vuodessa ravintolalta, joka käyttää keittiöalkoholia ruoan valmistuksessa ja joka on saanut siihen luvan.

Maksu sisältää valvontakustannukset, joilla varmistetaan alkoholin tarkoituksenmukainen käyttö ja varastointi.

Keittiöalkoholi ja alkoholivalmisteet

Enintään 2,8 **painoprosenttia** etyylialkoholia sisältäviä **kiinteitä** alkoholivalmisteita saa myydä ilman **anniskelulupaa**. Sellaisia ovat esimerkiksi alkoholia sisältävät suklaamakeiset ja jäätelö.

Yli 2,8 painoprosenttia sisältävien tuotteiden myynti ja anniskelu vaativat anniskeluluvan. Niiden kanssa pitää noudattaa alkoholilain sääntöjä, kuten ikärajoja.

painoprocentti

Painoprocentti tarkoittaa valmisteiden alkoholipitoisuutta tilavuusprosentteina. Silloin alkoholipitoisuus ilmoitetaan painoprocentteina.

anniskelulupa

Anniskelulupa on lupa myydä ja tarjoilla (anniskella) alkoholia, myös yli 2,8 % alkoholia sisältäviä kiinteitä valmisteita.

Alkoholijuomien hankkiminen

Anniskelupaikassa saa myydä ja nauttia vain sinne **laillisesti** toimitettua alkoholia.

Anniskelupaikan pitää ostaa alkoholijuomat **anniskeluluvan** mukaisesti.

Jos anniskeluluvanhaltijalla on kaksi ravintolaa, alkoholijuomia ei saa siirtää ravintolasta toiseen.

Alkoholeja saa siirtää toiseen ravintolaan vain silloin, jos toisen ravintolan toiminta loppuu.

anniskelupaikka

Anniskelupaikka on esimerkiksi ravintola, jossa on lupa anniskella alkoholijuomia.

laillisesti

Laillisesti tarkoittaa, että asia on tehty tai tapahtuu lain (laki) mukaan. Esimerkiksi, jos jokin toiminta on laillista, se ei riko mitään lakia.

anniskelulupa

Anniskelulupa on lupa myydä ja tarjoilla (anniskella) alkoholia.

Alkoholijuomien hankkiminen

Alkoholijuomat ostetaan valmistajalta, **tukkumyyjältä** tai **vähittäismyyjältä**, jolla on lupa alkoholin myymiseen.

Luvanhaltija voi myös tuoda juomia maahan, jos ilmoittaa siitä **Valviralle**.

tukkumyyjä

Tukkumyyjä ei myy suoraan kuluttajalle vaan myy yritykselle.

vähittäismyyjä

Vähittäismyyjä on kauppa tai liike, joka myy alkoholijuomia suoraan asiakkaille kotiin vietäväksi. Sellaisia ovat esimerkiksi Alko, ruokakauppa tai muu myymälä sekä myös vähittäismyyntiluvan saanut ravintola.

Valvira

Valvira on sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto.

Alkoholijuomien hankkiminen

Asiakas ei saa tuoda omia alkoholijuomia anniskelupaikkaan tai juoda niitä anniskelupaikassa.

Jos **yksityistilaisuus**, esimerkiksi häät, järjestetään anniskelupaikassa, siellä saa juoda vain ravintolan hankkimia alkoholijuomia.

yksityistilaisuus

Yksityistilaisuus tarkoittaa ryhmää ihmisiä, jotka ovat kokoontuneet yksityisesti. Sellainen voi olla esimerkiksi yrityksen sisäinen kokous, yksityinen juhla tai muu tilaisuus, johon osallistujat on kutsuttu henkilökohtaisesti.

Alkoholijuomien hankkiminen

Oman alkoholijuoman juominen on kielletty ravintolassa tai muussa paikassa, jossa ei ole anniskelulupaa ja jossa myydään ruokaa tai juomaa.

Myös yleisötilaisuuksissa oman alkoholijuoman juominen on kielletty.

yleisötilaisuus

Yleisötilaisuus on kaikille avoin tapahtuma. Sinne pääsee joko ilmaiseksi tai ostamalla pääsylipun. Yleisötilaisuuksia ovat esimerkiksi messut, markkinat, urheilukilpailut tai näytökset.

Alkoholijuomien hankkiminen

Anniskeluluvan haltijan pitää kirjata myynti niin, että puolivuosi-ilmoituksen tiedot saadaan aluehallintovirastolle (AVI).

Kirjanpidossa pitäisi näkyä myös

- alkoholijuomien hävikki (esimerkiksi rikki mennyt pullo)
- muu käyttö (esimerkiksi ruoanlaitto).

anniskeluluvan haltija

Anniskeluluvan haltija on henkilö, joka on hakenut ja saanut anniskeluluvan. Hänellä on lupa myydä ja tarjoilla (anniskella) alkoholia ravintolassaan.

kirjata

Kirjaaminen tarkoittaa dokumentoimista kirjoittamalla.

kirjanpito

Kirjanpito tarkoittaa, että alkoholin käyttö ja varastointi dokumentoidaan eli kirjataan ja tallennetaan.

Alkoholijuomien hankkiminen

Tarkastuksessa luvanhaltijan pitää osoittaa, että **anniskelupaikan** alkoholijuomat on hankittu laillisesti.

Anniskelupaikan anniskelutiloissa ei saa säilyttää muita kuin sinne anniskelulupanumerolla hankittuja alkoholijuomia.

Asiakkaiden omat alkoholijuomat täytyy pitää erillään anniskelujuomista, esimerkiksi vaatesäilytyksessä.

anniskelupaikka

Anniskelupaikka on esimerkiksi ravintola, jossa on lupa anniskella alkoholia.

Anniskelun puolivuosi-ilmoitus

Anniskeluluvanhaltijan pitää ilmoittaa **aluehallintovirastolle (AVI)** kaksi kertaa vuodessa.

Ilmoituksessa näkyy alkoholijuomien myynti euroina sekä henkilökunnan määrä.

*anniskeluluvan*haltija

Anniskeluluvanhaltija on henkilö, joka on hakenut ja saanut anniskeluluvan. Hänellä on lupa myydä ja tarjoilla (anniskella) alkoholia ravintolassaan.

aluehallintovirasto (AVI)

Aluehallintovirasto (AVI) on lupaviranomainen, joka myöntää erilaisia lupia ja valvoo myös niiden noudattamista.

Anniskelun puolivuosi-ilmoitus

Jos anniskelupaikassa myydään alkoholijuomia **vähittäismyyntinä**, pitää ilmoittaa:

- myynnin määrä litroina ja myynnin arvo euroina
- **vähittäismyyntiluvanhaltijalta** ostettujen alkoholijuomien määrä litroina ja alkoholijuomien arvo euroina.

Jos ilmoituskaudella ei ole ollut myyntiä, pitää **määräajassa** ilmoittaa, että kaudella ei ole ollut myyntiä.

Tietojen saaminen on koko alan kannalta tärkeää, sillä niiden avulla voidaan seurata alan kehitystä sekä ehkäistä **harmaata taloutta** ja **talousrikollisuutta**.

vähittäismyynti

Vähittäismyynti on alkoholijuoma myydään asiakkaalle mukaan. Asiakas nauttii juoman muussa paikassa kuin myyjän tilassa tai myyjän järjestämässä valvonnassa.

vähittäismyyntiluvanhaltija

Vähittäismyyntiluvanhaltija on esimerkiksi ravintolan omistaja, jolla on lupa vähittäismyydä alkoholia ulos ravintolastaan.

määräaika

Määräaika tarkoittaa tiettyä päivämäärää tai aikaa, johon mennessä tehtävä pitää tehdä.

harmaa talous

Harmaa talous tarkoittaa toimintaa, josta ei makseta veroja tai muita lain (laki) määrittämiä maksuja. Harmaata taloutta on esimerkiksi se, jos tekee työtä, mutta ei ilmoita siitä verottajalle.

talousrikollisuus

Talousrikollisuus tarkoittaa rikoksia, jotka liittyvät rahaan ja talouteen, esimerkiksi veropetoksiin, rahanpesuun ja kirjanpitorikoksiin.

2. ALKOHOLIJUOMIEN MAINONTA RAVINTOLASSA

Väkevän alkoholijuoman mainonta

Väkevän alkoholijuoman mainonta on yleensä kiellettyä.

Väkevää alkoholijuomaa saa mainostaa vain **anniskelupaikan** sisällä. Mainonnan on oltava **asiallista mainontaa**.

Mainontaa voi olla myös anniskelupaikan sellaisissa tiloissa, joista se ei näy ulos, esimerkiksi anniskelupaikan käytävillä.

väkevä alkoholijuoma

Väkevä alkoholijuoma sisältää enemmän kuin 22 tilavuusprosenttia etyylialkoholia.

anniskelupaikka

Anniskelupaikka esimerkiksi ravintola, jossa on lupa anniskella alkoholijuomia.

asiallinen mainonta

Asiallinen mainonta tarkoittaa neutraalia mainontaa. Se antaa todellista tietoa ja on ei-houkuttelevaa. Mainonta ei saa olla harhaanjohtava, liioitteleva tai kohdistua alaikäisiin.

Väkevän alkoholijuoman mainonta

Väkevää alkoholijuomaa ei saa mainostaa verkkosivuilla tai sosiaalisessa mediassa.

Väkevää alkoholijuomaa ei saa mainostaa

- tuotteessa, joka on tarkoitettu asiakkaan mukaan otettavaksi. Sellaisia ovat esimerkiksi postikortti, mainoslehti, reseptivihko tai mukaan myytävät tulitikut.
- **siten**, että asiakas saa maistaa ilmaiseksi väkevää alkoholijuomaa.

väkevä alkoholijuoma
Väkevä alkoholijuoma tarkoittaa alkoholia, joka sisältää **enemmän kuin 22 tilavuusprosenttia etyylialkoholia**.

siten
Siten tarkoittaa samaa kuin ”niin” tai ”sillä tavalla”.

Väkevän alkoholijuoman mainonta

Väkevää alkoholijuomaa ei saa mainostaa ravintolatilán ulkopuolella.

Väkevää alkoholijuomaa ei saa mainostaa esimerkiksi **siten**, että väkevä alkoholijuomapullo on ravintolan ikkunassa.

väkevä alkoholijuoma

Väkevä alkoholijuoma tarkoittaa alkoholia, joka sisältää **enemmän kuin 22 tilavuusprosenttia etyylialkoholia**.

siten

”Siten” tarkoittaa samaa kuin ”niin” tai ”sillä tavalla”.

Väkevän alkoholijuoman mainonta

Väkevää alkoholijuomaa ei saa mainostaa ulkoanniskelualueella (esimerkiksi terassilla) siten, että se näkyy selkeästi alueen ulkopuolelle.

Väkevän alkoholijuoman suuri mainos tai hintakyltti on kielletty.

Kielletty on myös aurinkovarjo, jossa on väkevän alkoholijuoman tunnus.

väkevä alkoholijuoma

Väkevä alkoholijuoma tarkoittaa alkoholia, joka sisältää **enemmän kuin 22 tilavuusprosenttia etyylialkoholia**.

siten

”Siten” tarkoittaa samaa kuin ”niin” tai ”sillä tavalla”.

Väkevän alkoholijuoman mainonta

Väkevistä alkoholijuomasta valmistetun drinkin tai cocktailin mainonta on kielletty ravintolan ulkopuolella.

Valmiiksi sekoitetun miedon pulloon pakatun juoman myyminen ei ole väkevän alkoholijuoman anniskelua, vaikka se sisältäisi väkevää alkoholijuomaa.

Juomaa saa kuitenkin mainostaa vain, jos sen nimeen ei sisälly väkevän alkoholijuoman **tuotenimeä**.

Väkevää alkoholijuomaa ei saa mainostaa

- lehti-ilmoituksessa
- tv-mainoksessa
- näyteikkunan sommitelmassa
- ikkunateippauksessa
- ulko-ovessa
- ulkokyltissä
- verkossa, esimerkiksi ravintolan sivulla tai Facebook-sivulla.

väkevä alkoholijuoma

Väkevä alkoholijuoma tarkoittaa alkoholia, joka sisältää **enemmän kuin 22 tilavuusprosenttia etyylialkoholia**.

tuotenimi

Tuotenimi on nimi, jolla alkoholijuoma tunnetaan ja myydään. Tuotenimi erottaa juoman muista tuotteista ja asiakas tunnistaa tuotteen siitä nimestä. Esimerkiksi ”Karhu” tai ”Koskenkorva” ovat tuotenimiä.

Väkevän alkoholijuoman mainonta

Anniskelupaikka saa kuitenkin julkaista väkevien alkoholijuomien anniskeluhinnaston joko paperilla tai tietoverkossa, kun kaikki anniskelupaikan väkevät alkoholijuomat esitellään asiallisesti ja yhdenmukaisella tavalla.

Yksittäisiä väkeviä alkoholijuomia ei voida korostaa fontin tai värin avulla tai niin, että ne esitettäisiin eri lailla kuin muut.

väkevä alkoholijuoma

Väkevä alkoholijuoma tarkoittaa alkoholia, joka sisältää **enemmän kuin 22 tilavuusprosenttia etyylialkoholia**.

anniskeluhinnasto

Anniskeluhinnasto on luettelo, jossa on esitetty ravintolassa myytävien alkoholijuomien hinnat ja annoskoot. Luettelossa pitää näkyä kaikki ravintolan alkoholituotteet, joita ravintola anniskelee.

tietoverkko

Esimerkiksi internet on maailmanlaajuinen tietoverkko.

Mietojen alkoholijuomien mainonta

Mietoja alkoholijuomia saa pääsääntöisesti mainostaa.

Miedon alkoholijuoman mainonta on kuitenkin kiellettyä, jos se kohdistuu alaikäisiin tai muihin henkilöihin, joille alkoholijuomaa ei saisi myydä.

Mainonnassa on myös kiellettyä korostaa juoman alkoholipitoisuutta hyvänä asiana esimerkiksi näyttämällä prosenttilukuja tai vertaamalla juoman vahvuutta hintaan tai muihin juomiin.

Jos mainonnassa käytetään sanoja "vahva" tai "väkevä", niiden pitää kertoa jostakin muusta ominaisuudesta kuin alkoholipitoisuudesta. Sanat voivat kertoa esimerkiksi mausta (maku).

mieto alkoholijuoma

Mieto alkoholijuoma sisältää enintään 22 tilavuusprosenttia etyylialkoholia.

pääsääntöisesti

Pääsääntöisesti tarkoittaa samaan kuin "yleensä", mutta silti asiassa on tietyt rajoitukset ja säännöt.

Mietojen alkoholijuomien mainonta

Alkoholijuomien mainonta on kiellettyä, jos se on hyvän tavan vastaista, kuluttajan kannalta sopimatonta tai **harhaanjohtavaa**.

Hyvän tavan vastainen mainonta on sitä, että asiakkaita esimerkiksi houkutellessaan ilmaisen alkoholijuoman avulla.

Hyvän tavan vastaista mainontaa on myös kertoa, että alkoholijuomia saa halvemmalla, jos sitä juo enemmän.

Mainonta on harhaanjohtava silloin, kun kuluttajalle luodaan väärä käsitys esimerkiksi tuotteen ominaisuudesta, koosta tai hinnasta.

hyvän tavan vastainen mainonta

Hyvän tavan vastainen mainonta on sopimatonta tai harhaanjohtavaa. Siitä voi olla huonoja seurauksia tai syntyä alkoholiin liittyviä väärinkäsityksiä. Sellainen on esimerkiksi mainos, joka on tarkoitettu alaikäisille, tai mainos, joka esittää alkoholipitoisuuden myönteisenä asiana.

harhaanjohtava mainonta

Alkoholin harhaanjohtava mainonta antaa väärän kuvan alkoholituotteista. Se voi olla esimerkiksi mainos, joka väittää alkoholin parantavan terveyttä tai suorituskykyä, tai antaa ymmärtää, että alkoholin johtaa sosiaaliseen tai seksuaaliseen menestykseen.

Mietojen alkoholijuomien mainonta

Esimerkkejä **hyvän tavan vastaisesta** ja kielletystä **myynninedistämisestä**:

- ”Ensimmäinen juoma ilmaiseksi”.
- ”Arvomme ilmaisia juomia”.
- Ravintolan ”paketit”, joihin sisältyy oikeus juoda ilman rajoitusta alkoholijuomia: ”VIP-lipulla alkoholijuomia vapaasti” tai ”Kaksi juomaa yhden hinnalla”.
- Kanta-asiakaskortit, olutpassit ja muut samanlaiset tositteet, joihin kerätään leimoja: ”Joka kymmenes olut ilmaiseksi”, ”Joka viides juoma puoleen hintaan”.
- Kuluttajille jaettu lipuke: ”Tällä kupongilla olut tai siideri ilmaiseksi”.

hyvän tavan vastainen mainonta

Hyvän tavan vastainen mainonta on sopimatonta tai harhaanjohtavaa. Siitä voi olla huonoja seurauksia tai siitä voi syntyä alkoholiin liittyviä väärinkäsityksiä. Sellainen on esimerkiksi mainos, joka on tarkoitettu alaikäisille, tai mainos, joka esittää alkoholipitoisuuden myönteisenä asiana.

myynninedistäminen

Myynninedistäminen tarkoittaa kaikkea toimintaa, jolla yritetään lisätä tuotteen myyntiä. Myynninedistäminen voi olla mainontaa tai alennuksia, joilla houkutellaan asiakkaita ostamaan. Myynninedistämisen tavoitteena on tehdä tuotteesta houkutteleva ja tunnettu.

Alkoholijuoman mainostaminen yleisellä paikalla

Alkoholijuoman mainostaminen **yleisellä paikalla** on **pääsääntöisesti** kielletty.

Poikkeus:

Ravintola saa mainostaa ikkunassa tai tilan ulkopuolella asiallisesti, mitä **mietoja alkoholijuomia** on myynnissä ja paljonko ne maksavat.

yleinen paikka

Yleinen paikka on avoin kaikille ihmisille, esimerkiksi puisto, katu, kirjasto ja kauppa. Näissä paikoissa kuka tahansa voi liikkua ja olla.

pääsääntöisesti

Pääsääntöisesti tarkoittaa samaan kuin "yleensä", mutta silti asiassa on tietyt rajoitukset ja säännöt.

mieto alkoholijuoma

Mieto alkoholijuoma sisältää **enintään 22** tilavuusprosenttia etyylialkoholia.

Alkoholijuoman mainostaminen yleisellä paikalla

Myyntipaikan (ravintolan) ulkopuolella mainos ei saa olla erityisen suurikokoinen tai herättää huomiota.

Alkoholijuoman kuvaus ei saa olla **yleisellä paikalla** kuin mainos: siinä ei saa kertoa tarkasti juoman makua tai laatua.

Jos mainos on myyntipaikan (ravintolan) ulkopuolella, sen on oltava myyntipaikan lähellä. Mainoksen täytyy olla selvästi yhteydessä siihen paikkaan, jossa alkoholia myydään. Esimerkiksi yleinen valotaulu kauppakeskuksen ulkopuolella ei ole myyntipaikan mainontaa.

yleinen paikka

Yleinen paikka on avoin kaikille ihmisille, esimerkiksi puisto, katu, kirjasto ja kauppa. Näissä paikoissa kuka tahansa voi liikkua ja olla.

Alkoholijuoman mainostaminen yleisellä paikalla

Miedon alkoholijuoman **saatavuutta** ja hintaa saa mainostaa esimerkiksi

- anniskelupaikan ikkunassa kirjoitettuna tai kuvana.
- **A-ständissä** hyvin lähellä anniskelupaikkaa.
- anniskelupaikan **markiiseissa**.
- ulkoanniskelualueen (terassin) mainosvarjoissa.

saatavuus

Saatavuus tarkoittaa sitä, onko asiaa mahdollista saada tai ostaa.

A-ständi

A-ständi on tukeva ja näkyvä teline mainoksille ja se muistuttaa muodoltaan A-kirjainta. Sitä käytetään usein ulkona liikkeiden edustalla tai sisätiloissa.

markiisi

Markiisi on peite ikkunan yläpuolella, joka suojaa auringonpaisteelta. Markiisi on yleensä tehty kankaasta.

Alkoholijuomat, pelit ja arpajaiset

Jos anniskelupaikassa järjestetään pelejä, arpajaisia tai kilpailuja, ne eivät saa liittyä suorasti tai epäsuorasti tiettyihin tunnistettaviin alkoholijuomiin.

Arpajaisissa ja kilpailuissa ei saa käyttää palkintona alkoholijuomia.

epäsuora mainonta

Epäsuora mainonta tarkoittaa, että alkoholia ei saa mainostaa piilossa tai epäsuorasti.

Alkoholia ei saa mainostaa käyttämällä muita tuotteita tai tapahtumia, jotka liittyvät alkoholiin. Esimerkiksi alkoholituotteen kuvaa tai nimeä ei saa olla vaatteessa tai hatussa.

Alkoholijuomat, pelit ja arpajaiset

Myös tiettyihin alkoholijuomiin liittyvät pelit, arpajaiset ja kilpailut ovat kiellettyjä.

Kielto koskee pelejä, arpajaisia ja kilpailuja, jotka järjestetään internetissä tai anniskelupaikassa.

Epäsuoran mainonnan kieltö tarkoittaa, että kilpailupalkintona ei saa käyttää sellaisia alkoholittomia tuotteita, joiden tuoteperheessä on myös alkoholipitoisia juomia.

epäsuoran mainonnan kieltö

Epäsuoran mainonnan kieltö tarkoittaa, että alkoholia ei saa mainostaa piilossa tai epäsuorasti. Alkoholia ei esimerkiksi saa mainostaa niin, että käyttää mainontaan muita tuotteita tai tapahtumia, jotka liittyvät alkoholiin.

Kuluttajan tuottama sisältö tietoverkon palveluissa

Alkoholijuomien markkinointisäännökset pitää ottaa huomioon, kun ravintola rakentaa verkkosivuja tai ottaa käyttöön mobiilisovelluksen.

Alkoholijuoman mainonta on kiellettyä **tietoverkossa**, jos käytetään **kuluttajan tuottamaa** sanallista tai kuvallista **sisältöä**.

Alkoholijuoman mainonta on kiellettyä myös silloin, jos tuodaan **kuluttajien** jaettavaksi mainostajan tai kuluttajien tuottamaa sisältöä.

kuluttajan tuottama sisältö

Kuluttajan tuottama sisältö tarkoittaa kaikkea sitä, mitä tavalliset ihmiset luovat ja jakavat internetissä. Sellaisia ovat esimerkiksi blogikirjoitukset, videot, kuvat, arvostelut tai kommentit sosiaalisessa mediassa.

tietoverkko

Esimerkiksi internet on maailmanlaajuinen tietoverkko.

kuluttaja

Kuluttaja on henkilö, joka ostaa ja käyttää tuotteita ja palveluita. Jokainen, joka ostaa ruokaa kaupasta tai käyttää bussia, on kuluttaja.

Kuluttajan tuottama sisältö tietoverkon palveluissa

Tietoverkossa on kiellettyä käyttää **kuluttajien** omia juomiskuvia tai -videoita mainonnassa.

On kiellettyä jakaa juomiskuvia ja -videoita ravintolan verkkosivujen tai **yhteisöpalvelujen** kautta.

On kiellettyä tuottaa mainoksia, jotka on tarkoitettu kuluttajien jaettavaksi.

tietoverkko

Esimerkiksi internet on maailmanlaajuinen tietoverkko.

kuluttaja

Kuluttaja on henkilö, joka ostaa ja käyttää tuotteita ja palveluita. Jokainen, joka ostaa ruokaa kaupasta tai käyttää bussia, on kuluttaja.

yhteisöpalvelu

Esimerkiksi Facebook ja Instagram ovat yhteisöpalveluja, joissa voit pitää yhteyttä ystäviin ja jakaa kuvia tai viestejä.

Kuluttajan tuottama sisältö tietoverkon palveluissa

Tietoverkossa saa

- mainostaa **mietoja alkoholijuomia** perinteisillä internetsivuilla.
- mainostaa mietoja alkoholijuomia sosiaalisen median palvelussa, jos
  - mainosta ei voi jakaa
  - **kuluttaja** ei voi kirjoittaa sivustolle
  - mainostaja poistaa kuluttajan kommentit, jotka ovat alkoholimainontaa.
- hyödyntää mainonnassa kuluttajan tuottamaa sisältöä ja jakamismahdollisuutta, jos sisältö ei liity alkoholijuomiin, eikä sisällön pääviesti ei liity alkoholijuomiin.
- käyttää kuluttajan ”tykkäys” -toimintoa. Sen avulla kuluttaja ilmaisee pitävänsä mainostajan tuottamasta sisällöstä, mutta hän ei itse tuota sisältöä. Mainostajan ei tarvitse poistaa tai estää ”tykkäyksiä”.

tietoverkko

Esimerkiksi internet on maailmanlaajuinen tietoverkko.

mieto alkoholijuoma

Mieto alkoholijuoma sisältää enintään 22 tilavuusprosenttia etyylialkoholia.

kuluttaja

Kuluttaja on henkilö, joka ostaa ja käyttää tuotteita ja palveluita. Jokainen, joka ostaa ruokaa kaupasta tai käyttää bussia, on kuluttaja.

Kuluttajan tuottama sisältö tietoverkon palveluissa

Tietoverkossa on kiellettyä

- kehottaa alkoholimainonnan jakamiseen.
- linkit sosiaalisen median palveluihin
- hyödyntää jakamistoimintoa alkoholimainonnan yhteydessä (ns. **some-painikkeet**).
- ostaa kuluttajien jaettavaksi tarkoitettu sosiaalisen median maksullinen alkoholimainos (esimerkiksi ns. **uutisvirtamainos**).

tietoverkko

Esimerkiksi internet on maailmanlaajuinen tietoverkko.

some-painike

Some-painike on painike, joita näet verkkosivuilla ja sovelluksissa. Painikkeen avulla voit jakaa kuvia, videoita tai artikkeleita, sosiaalisen median palveluissa. Painikkeella voit helposti kertoa ystävillesi ja seuraajillesi, mitä olet löytänyt tai mistä pidät.

uutisvirtamainos

Uutisvirtamainos on mainos, joka näkyy sosiaalisen median uutisvirrassa. Se näyttää samalta kuin tavallinen päivitys, mutta se on maksettu mainos. Yritykset käyttävät uutisvirtamainoksia, kun he haluavat kertoa tuotteista tai palveluista käyttäjille.

Tarjoushinnat

Alkoholilaissa alkoholijuomien hinnoilla ei ole ylä- eikä alarajaa.

Ravintolat saavat mainostaa **mietojen alkoholijuomien** tarjoushintoja myös ravintolan ulkopuolella.

Väkevien juomien tarjoushintoja ei saa mainostaa esimerkiksi sosiaalisessa mediassa, ravintolan ikkunassa tai lehdessä.

Drinkkejä, jotka on tehty enintään 22-prosenttisista alkoholijuomista, saa mainostaa. Lisäksi on hyvä mainita, että kyseessä on mieto drinkki.

mieto alkoholijuoma

Mieto alkoholijuoma sisältää **enintään 22** tilavuusprosenttia etyylialkoholia.

väkevä alkoholijuoma

Väkevä alkoholijuoma sisältää **enemmän kuin 22** tilavuusprosenttia etyylialkoholia.

Paljousalennus

Kahta tai useampaa alkoholijuomapakkausta tai -annosta ei saa tarjota **paljousalennuksella** eli yhteiseen hintaan. Erikseen ostettuna tuotteiden kappalehinta ei saa olla kalliimpi.

Kielto myydä **paljousalennuksella** koskee "kaksi yhden hinnalla" -tarjouksia. Niissä alkoholijuomaa tarjotaan samanaikaisesti kahdelle henkilölle tilattuna halvemmalla kuin yksittäin tilattuna.

Ravintola saa kuitenkin myydä esimerkiksi yksityistilaisuuteen alkoholia ravintolan listahintaa halvemmalla. Silloin alempi hinnoittelu ei saa edellyttää tietyn alkoholimäärän ostamista.

paljousalennus

Paljousalennus tarkoittaa sellaista alennusta, jonka asiakas saa, kun ostaa paljon samaa tuotetta kerralla.

Jos esimerkiksi ostaa kerralla 10 kappaletta, saa ne yhdessä halvemmalla, kuin jos ostaisi kaikki kymmenen yksi kerrallaan. Tämä kannustaa ihmisiä ostamaan enemmän kerralla.

Paljousalennus

Jos samaa alkoholijuomaa myydään erikokoisissa pakkauksissa, isommassa pakkauksessa alkoholijuoma saa olla litrahinnaltaan halvempi kuin pienemmässä pakkauksessa.

Esimerkiksi 0,33 litran ja yhden litran pulloissa alkoholijuoman **litrahinta** saa olla erilainen.

Tämä koskee esimerkiksi oluen, punaviinin ja valkoviinin hinnoittelua, kun niitä **anniskellaan laseittain** tai kun niitä **anniskellaan pulloittain**.

litrahinta

Litrahinta tarkoittaa yhden litran hintaa.

anniskella laseittain

Anniskella yksi lasi kerrallaan

anniskella pulloittain

Anniskella yksi pullon kerrallaan

Paljousalennus

Kun juoma-annoksia mainostetaan, pitää kertoa annoksen koko ja alkoholijuoman määrä, joka juomasekoituksessa on.

Ilmoituksessa **tulee mainita**, kuinka paljon esimerkiksi ”iso tuoppi” olutta tai ”lasi” punaviiniä on senttilitroina.

Suosittelavaa on aina mainita annoksen hinta.

tulee mainita

”Tulee mainita” tarkoittaa samaa, kuin ”pitää mainita”.

Paljousalennus

Anniskelupaikassa **tulee olla** hintatiedot **kaikista** paikassa myytävistä juomista, jos asiakas haluaa ne nähdä.

Ravintola voi hinnoitella alkoholijuoman normaalia halvemmaksi silloin, kun kysymyksessä on rajattu ryhmä, esimerkiksi **kanta-asiakkaat**.

Erityiset kanta-asiakashinnat tai henkilökunta-alennukset ovat siten (sillä tavoin) sallittuja.

tulee olla
"Tulee olla" tarkoittaa samaa, kuin "pitää olla".

kanta-asiakas
Kanta-asiakas käy usein samassa ravintolassa ja on ravintolan uskollinen asiakas.
Kanta-asiakas voi saada erikoistarjouksia, alennuksia ja muita etuja, jotta hän palaisi ravintolaan aina uudestaan.

Alkoholijuoman hinnasta annettavan hyvityksen kieltö

Alkoholijuoman hinnasta annettava **hyvitys** on kielletty sekä anniskelussa että vähittäismyynnissä.

Laki kieltää kaikki hyvitysjärjestelmät kuten bonuksen tai **maksutapaedun**.

Alkoholin ostaminen ei saa olla ostohyvityksen vuoksi sitä halvempaa, mitä enemmän alkoholijuomia ostaa.

Kanta-asiakashinnat ja -alennukset sekä henkilökunta-alennukset ovat mahdollisia myös alkoholijuomista.

hyvitys

Hyvitys tarkoittaa bonusta, maksutapaetua tai kanta-asiakasohjelmaa. Alkoholijuomien hinnasta ei saa antaa bonusta tai muuta etua, vaikka se perustuisi ostoksiin.

maksutapaetu

Maksutapaetu tarkoittaa alennusta tai etua, jonka saat, kun käytät tiettyä maksutapaa. Jos esimerkiksi maksat ostoksesi tietyllä luottokortilla tai mobiilimaksulla, voit saada alennuksen tai muita etuja, kuten pisteitä tai bonuksia. Tämä kannustaa ihmisiä käyttämään tiettyjä maksutapoja.

Yhdistetyt tarjoukset ja ohjelmapaketit

Tarjous, jossa ruoka-annos ja mieto alkoholiannos myydään **yhteishinnalla**, on sallittu kun

- tarjous koskee vain yksittäistä alkoholijuoma-annosta.
- samalla kerrotaan, että valittavana on myös alkoholiton vaihtoehto.
- alkoholijuoma ei ole tarjouksen **ilmoituksessa pääsanomana**.
- juomaa ei saa mainostaa ilmaisena tai kaupan päälle tulevana. Juoma ei ole ”ilmainen”, koska asiakas maksaa siitä yhteishinnan.

yhteishinta

Yhteishinta tarkoittaa ostosten hintaa yhteensä.

ilmoituksen pääsanoma

Ilmoituksen pääaihe

Yhdistetyt tarjoukset ja ohjelmapaketit

Pääsylipun hinta voi sisältää yhden annoksen **mietoa alkoholijuomaa**, joka pitää tarjota samalla käyntikerralla.

Asiakkaalle pitää myös kertoa, että hän voi valita alkoholittoman vaihtoehdon.

Juomaa ei saa mainostaa ”ilmaisena”, koska asiakas maksaa siitä pääsylipun hinnassa.

pääsylippu

Pääsylippu on lippu, jolla pääsee sisään ravintolassa järjestettävään tapahtumaan. Pääsylippu on todiste siitä, että olet maksanut sisäänpääsyn kyseiseen tapahtumaan.

mieto alkoholijuoma

Mieto alkoholijuoma sisältää **enintään 22** tilavuusprosenttia etyylialkoholia.

Anniskelupaikassa järjestettävä ohjelmallinen tapahtuma

Ohjelmalipun hintaan

- voi sisältyä yksi mieto alkoholijuoma-annos tervetuliaisjuomana.
- voi myös sisältyä ateriajuomina rajattu, kohtuullinen määrä mietoja alkoholijuomia.

Tarjolla pitää olla myös alkoholiton vaihtoehto.

Ohjelmalipun hintaan ei saa sisältyä väkeviä alkoholijuomia. Silloin lipun myyminen olisi kiellettyä väkevän alkoholijuoman mainontaa.

ohjelmalippu

Ohjelmalippu on lippu, jolla pääsee sisään ravintolassa järjestettävään ohjelmalliseen tapahtumaan, kuten esitykseen tai konserttiin. Ohjelmalippu voi sisältää myös juomia ja ruokaa. Lippu on todiste siitä, että olet maksanut sisäänpääsyn kyseiseen tapahtumaan.

väkevä alkoholijuoma

Väkevä alkoholijuoma sisältää **enemmän kuin 22** tilavuusprosenttia etyylialkoholia.

Anniskelupaikassa järjestettävä ohjelmallinen tapahtuma

Vain anniskeluluvan haltija saa myydä ohjelmapaketteja.

Ravintolan ja kuluttajan välissä ei saa olla ketään muuta, joka ostaa alkoholia sisältävän paketin ravintolalta ja myy sen eteenpäin **kuluttajille**.

Alkoholijuoman **vastikkeellinen välittäminen** on rikoslaissa säädetty rangaistavaksi.

kuluttaja

Kuluttaja on henkilö, joka ostaa ja käyttää tuotteita ja palveluita. Esimerkiksi sinä olet kuluttaja, kun ostat ruokaa kaupasta tai käytät bussia.

vastikkeellinen välittäminen

Vastikkeellinen välittäminen tarkoittaa, että henkilö saa maksua tai muuta vastinetta alkoholista. Tämä on kielletty. Alkoholia saa kuitenkin antaa lahjaksi.

Kanta-asiakastilaisuus

Anniskeluluvan haltija voi satunnaisesti järjestää **kanta-asiakkaille tilaisuuksia**, joissa tarjoillaan maksutta mietoa alkoholijuomaa.

Tilaisuudessa saadaan tarjoilla ilmaiseksi vain kohtuullinen määrä alkoholijuomaa.

Tarjoiltavat juomat voivat sisältää myös väkeviä alkoholijuomia. Väkeviä alkoholijuomia ei kuitenkaan saa mainontakiellon vuoksi tuoda tilaisuuden kutsussa esiin.

Kanta-asiakkaalla pitää olla olemassa oleva asiakassuhde. Kutsu tilaisuuteen on lähetettävä etukäteen ja sen on oltava henkilökohtainen.

kanta-asiakastilaisuus

Kanta-asiakastilaisuus on yksityinen tilaisuus, joka on tarkoitettu vain kutsutuille kanta-asiakkaille eli yrityksen uskollisille asiakkaille. Näissä tilaisuuksissa kanta-asiakkaat voivat saada erikoistarjouksia, alennuksia tai muita etuja.

Kanta-asiakastilaisuus

Kanta-asiakastilaisuus on ajallisesti rajattu eli se kestää vain tietyn ajan.

Yksityistilaisuuden aikana ravintola tai kyseinen ravintolaosasto pitää olla suljettu siten, että sinne ei pääse muuta yleisöä.

Kun tilaisuus päättyy, ravintola voi olla normaalisti auki muille ihmisille.

yksityistilaisuus

Yksityistilaisuus tarkoittaa ryhmää ihmisiä, jotka ovat kokoontuneet yksityisesti.

Sellainen voi olla esimerkiksi yrityksen sisäinen kokous, yksityinen juhla tai muu tilaisuus, johon osallistujat on kutsuttu henkilökohtaisesti.

Tuote-esittely

Anniskelualueella voidaan järjestää messuja.

Messutapahtumassa voidaan esitellä alkoholijuomia.

Yleisölle avoimessa tilaisuudessa ei esiteltäviä alkoholijuomia saa tarjoilla ilmaiseksi eikä pienellä, halvalla hinnalla.

Alkoholijuomien esittelyissä juomat pitää nauttia alkoholilain säännösten mukaisesti.

Alkoholialan näytteilleasettajien pitää sopia juomien toimittamisesta anniskeluluvan haltijan kanssa.

Alkoholialan näytteilleasettajan pitää sopia myös muista esittelyyn liittyvistä käytännön järjestelyistä anniskeluluvan haltijan kanssa.

Anniskelupaikassa saa anniskella ja nauttia vain sinne laillisesti toimitettua alkoholijuomaa.

messut

Messut on yleisötilaisuus eli kaikille avoin tapahtuma. Sinne pääsee joko ilmaiseksi tai pääsylipun ostamalla.

Alkoholialan näytteilleasettaja anniskelualueella

Alkoholialan näytteilleasettaja anniskelualueella on esimerkiksi yritys, joka osallistuu messuille esitelläkseen tuotteitaan ja palveluitaan.

Alkoholialan näytteilleasettajilla on messuilla oma osasto, jossa he tapaavat asiakkaita ja jakavat tietoa tuotteistaan.

3. VALVONTA JA SEURAAMUKSET

Omavalvonta

Anniskeluluvanhaltijalla pitää olla riittävät ja oikeat tiedot omasta toiminnasta.

Anniskeluluvanhaltijalla on ensisijainen valvontavastuu siitä, että alkoholilakia noudatetaan.

anniskeluluvanhaltija

Anniskeluluvanhaltija on henkilö, joka on hakenut ja saanut anniskeluluvan. Hänellä on lupa myydä ja tarjoilla (anniskella) alkoholia ravintolassaan.

Omavalvonta

Anniskeluluvan haltijan pitää tehdä kirjallinen **omavalvontasuunnitelma**.

Anniskeluluvan haltija pitää yllä ja toteuttaa omavalvontasuunnitelmaa yhdessä henkilökunnan kanssa.

omavalvontasuunnitelma

Omavalvontasuunnitelma on anniskeluluvan haltijan tekemä dokumentti. Siinä kerrotaan, miten anniskelupaikka valvoo ja hallinnoi alkoholin myyntiä ja tarjoilua.

Omavalvontasuunnitelma sisältää esimerkiksi ohjeet suurimmista anniskeluannoksista, henkilökunnan koulutuksesta ja asiakkaiden ikätarkistuksista.

Omavalvontasuunnitelma auttaa varmistamaan, että alkoholin anniskelu tapahtuu lain ja turvallisuuden mukaisesti.

Omavalvonta

Omavalvontasuunnitelmaa pitää noudattaa.

Omavalvontasuunnitelman toteuttaminen pitää dokumentoida.

Omavalvontasuunnitelman pitää olla **ajantasainen**.

ajantasainen

Ajantasainen tarkoittaa samaa kuin "päivitetty", "tuore".

Omavalvonta

Omavalvontasuunnitelman ja anniskelupaikan alkoholiluvan pitää olla henkilökunnan ja valvontaviranomaisten **saatavilla**.

Luvanhaltijan pitää huolehtia, että henkilökunta tuntee alkoholiluvan sisällön.

Luvanhaltijan pitää huolehtia, että henkilökunta tuntee alkoholilaissa säädetyt ja omavalvontasuunnitelmassa määrätyt **velvoitteet**.

olla saatavilla

”Olla saatavilla” tarkoittaa, että henkilökunnalla ja valvontaviranomaisilla pitää olla mahdollisuus nähdä ja lukea omavalvontasuunnitelma ja anniskelulupa.

Omavalvontasuunnitelma ja anniskelulupa pitää säilyttää sellaisessa paikassa, josta henkilökunta ja viranomaiset saavat ne heti ja helposti luettavaksi. **velvoite**

velvoite

Velvoite on pakollinen tehtävä tai vastuu.

Omavalvonta

Omavalvontasuunnitelmassa pitää olla

- kuvaus anniskelupaikan **toiminta-ajatuksesta**.
- selvitys anniskelupaikan alkoholijuomien varastoinnista ja varastotiloista.
- vastaavan hoitajan tai muun tehtävään määrätyn henkilön tehtävät.
- henkilökunnan määrä ja tehtävät.
- toimintatavat, joilla pyritään noudattamaan alkoholilakia, esimerkiksi kuinka ehkäistään anniskelua päihtyneille tai alaikäisille ja kuinka järjestystä valvotaan.

toiminta-ajatus

Toiminta-ajatus tarkoittaa yrityksen perusajatusta: mitä yritys tekee, kenelle ja miten.

Omavalvonta

Omavalvontasuunnitelmassa pitää kertoa tarvittaessa toimintatavat

- **velaksi myynnistä**
- kerralla anniskeltavien annosten **enimmäismäärästä**
- järjestyksenvalvonnasta **anniskelun jatkoajalla**.

velaksi myynti

Velaksi myynti tarkoittaa, että asiakas ei maksa heti, vaan myöhemmin. Alkoholin velaksi myyminen on kielletty, mutta omavalvontasuunnitelmassa on kuvattava, kuinka toimitaan, jos näin kuitenkin tapahtuu. Tällä tavalla varaudutaan riskeihin.

enimmäismäärä

Enimmäismäärä tarkoittaa samaa kuin yläraja, suurin sallittu määrä.

anniskelua jatkoaika

Anniskelun jatkoaika tarkoittaa sitä, että alkoholin tarjoilua jatketaan normaalia pidempään. Tähän tarvitaan lupa.

Omavalvonta

Omavalvontasuunnitelmassa pitää myös kertoa

- mitä riskejä alkoholin anniskelu voi aiheuttaa asiakkaalle
- miten lain noudattamista seurataan
- miten toteutetaan kriittisten tilanteiden **riskien hallinta**
- miten korjataan havaitut **puutteellisuudet**.

riskien hallinta

Riskien hallinta on vaarojen ennakointia ja toimintaa niiden ehkäisemiseksi.

puutteellisuus

Jos asia on puutteellinen, se on väärin, vajaa tai puuttuu kokonaan.

Omavalvonta

Omavalvontasuunnitelmassa pitää kertoa

- miten luvanhaltija ja vastaava hoitaja seuraavat omavalvontasuunnitelman noudattamista.
- miten luvanhaltija ja vastaava hoitaja seuraavat sitä, miten henkilökunta noudattaa annettuja määräyksiä.
- miten varmistetaan, että henkilökunta osaa noudattaa alkoholilakia.
- miten koulutusta ja osaamista koskeva **kirjanpito** on järjestetty.

kirjanpito

Kirjanpito tarkoittaa, että alkoholin käyttö ja varastointi dokumentoidaan eli kirjataan ja tallennetaan.

Omavalvonta

Jos luvanhaltija tekee muutoksen omavalvontasuunnitelmaan, muutoksen ajankohta pitää pystyä selvittämään jälkeen päin.

Valvira ja **aluehallintovirastot (AVIt)** ovat laatineet lomakepohjan, jolle voi tehdä omavalvontasuunnitelman.

Kun lomakepohja täytetään ja sitä päivitetään huolellisesti, luvanhaltija voi toteuttaa omavalvontasuunnitelmaa koskevat velvoitteet.

Valvira
Valvira on Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto.

Aluehallintovirasto (AVI)
AVI on lupaviranomainen, joka myöntää erilaisia lupia ja valvoo myös niiden noudattamista omalla alueellaan.

Viranomaisvalvonta

Aluehallintovirastot (AVIt) valvovat alkoholijuomien vähittäismyyntiä ja anniskelua sekä markkinointia **omalla alueellaan**.

Valviran tehtäviin kuuluvat:

- aluehallintovirastojen (AVIen) alkoholilupahallinnon ja valvonnan ohjaus.
- alkoholijuomien vähittäismyynnin ja anniskelun sekä markkinoinnin valvonta **koko maassa**.

Valviran ohjauksen tarkoitus on turvata lain yhdenmukainen soveltaminen koko maassa.

Aluehallintovirasto (AVI)

AVI on lupaviranomainen, joka myöntää erilaisia lupia ja valvoo myös niiden noudattamista omalla alueellaan. Suomessa on 6 aluehallintovirastoa ja jokaisella on oma alueensa.

Valvira

Valvira on Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto.

Viranomaisvalvonta

AVI ja Valvira tekevät yhteistyötä monien viranomaisten kanssa:

- Veroviranomaiset
- Ulosotto
- Tulli
- Poliisi
- Työsuojelu
- Terveysuojelu
- Elintarvikeviranomaiset

Yhteistyötä on tehostettu, jotta voidaan ehkäistä ja torjua alkoholista aiheutuvia haittoja, harmaata taloutta sekä talousrikollisuutta.

viranomainen

Viranomainen tarkoittaa henkilöä tai organisaatiota, joka työskentelee valtion tai kunnan palveluksessa. Hän huolehtii lakien ja sääntöjen noudattamisesta. Viranomaisia ovat esimerkiksi poliisi, verottaja ja aluehallintovirasto.

harmaa talous

Harmaa talous tarkoittaa toimintaa, josta ei makseta veroja tai muita lain (laki) määrittämiä maksuja. Harmaata taloutta on esimerkiksi se, jos tekee työtä, mutta ei ilmoita siitä verottajalle.

talousrikollisuus

Talousrikollisuus tarkoittaa rikoksia, jotka liittyvät rahaan ja talouteen, esimerkiksi veropetoksiin, rahanpesuun ja kirjanpitorikoksiin.

Viranomaisvalvonta

AVI ja Valvira saavat tarkistaa

- anniskeluluvan haltijan tiloja, toimintaa ja asiakirjoja.
- luvan haltijan alkoholipitoisen aineen kuljetuksia.

Valvontaviranomaisille pitää antaa

- esteetön pääsy valvottaviin tiloihin ja asiakirjoihin.
- oikeus tallentaa valvonnassa tarvittavia tietoja.
- oikeus saada ilman maksua valvontaa varten tarvittavat näytteet.

Viranomaiset valvovat anniskelupaikkoja suunnitelmallisesti ja usein **viranomaisyhteistyönä**.

Valvontoja tehdään ennalta sovitusti ja yllättäen.

valvontaviranomainen

Valvontaviranomainen valvoo ja ohjaa tiettyjen lakien ja sääntöjen noudattamista. Esimerkiksi AVI ja Valvira ovat valvontaviranomaisia.

viranomaisyhteistyö

Viranomaisyhteistyö tarkoittaa viranomaisten yhteistyötä anniskelupaikkojen valvonnassa. Poliisi, terveystoimet, AVI ja pelastuslaitos voivat tehdä valvonnassa yhteistyötä. Viranomaiset voivat esimerkiksi tehdä tarkastuksia ja järjestää koulutusta. Tavoitteena on varmistaa, että anniskelupaikat noudattavat lakeja ja sääntöjä, ja pitävät yllä järjestystä ja turvallisuutta.

Viranomaisvalvonta

Alkoholitarkastajan **valvontakäynti** ravintolassa:

Alkoholitarkastaja yrittää toimia niin, että asiakkaat ja normaali ravintolatyöskentely ei häiriinny.

Alkoholitarkastajan pitää näyttää virkakortti anniskeluluvan haltijan edustajalle.

Luvan haltijan edustajan ja henkilökunnan pitää toimia alkoholitarkastajan kanssa hyvässä yhteistyössä.

Asiakkaille ei pidä ilmoittaa, että paikalla on alkoholitarkastaja, jotta ei synny **lieveilmiöitä**.

alkoholitarkastaja

Alkoholitarkastaja on viranomainen, joka valvoo alkoholin myyntiä ja anniskelua ravintoloissa ja muissa anniskelupaikoissa. Hän varmistaa, että alkoholilakia noudatetaan.

valvontakäynti

Valvontakäynti tarkoittaa, että alkoholitarkastaja tulee anniskelupaikkaan ja tarkastaa, että ravintola noudattaa alkoholilakia myynnissä ja tarjoilussa, ja esimerkiksi, että anniskelupaikassa ei myydä alkoholia ala-ikäisille.

lieveilmiö

Lieveilmiö tarkoittaa jonkin toiminnan sivuvaikutusta, jota ei toivota. Esimerkiksi kun tarkastaja on ravintolassa, asiakkaasta voi tuntua, että häntä tarkkaillaan ja se voi vaikuttaa viihtyvyyteen. Asiakas voi myös ajatella, että ravintolassa tehdään jotain vastoin lakia, vaikka tarkastus olisikin vain rutiinia.

Viranomaisvalvonta

Alkoholitarkastajan **valvontakäynti** ravintolassa:

Alkoholitarkastaja kertoo anniskeluluvan haltijan edustajalle, mitä rikkomuksia ja epäkohtia hän mahdollisesti on havainnut.

Alkoholitarkastaja kertoo kehittämiskohteet ja antaa ohjeistukset.

Alkoholitarkastaja tekee valvontakäynnistä **tarkastuspöytäkirjan**. **Jäljennös** siitä annetaan anniskeluluvan haltijalle tai tämän edustajalle tai toimitetaan sähköisesti.

alkoholitarkastaja

Alkoholitarkastaja on viranomainen, joka valvoo alkoholin myyntiä ja anniskelua ravintoloissa ja muissa anniskelupaikoissa. Hän varmistaa, että alkoholilakia noudatetaan.

valvontakäynti

Valvontakäynti tarkoittaa, että alkoholitarkastaja tulee anniskelupaikkaan ja tarkastaa, että ravintola noudattaa alkoholilakia myynnissä ja tarjoilussa, ja esimerkiksi, että anniskelupaikassa ei myydä alkoholia ala-ikäisille.

tarkastuspöytäkirja

Tarkastuspöytäkirja on virallinen dokumentti tarkastuksesta. Siinä kerrotaan, mitä alkoholitarkastaja tarkasti, mitä havaintoja hän teki ja mitä korjaavia toimenpiteitä anniskelupaikassa pitäisi mahdollisesti tehdä.

jäljennös

Jäljennös on kopio alkuperäisestä asiasta, tässä tarkoitetaan kopiota asiakirjasta.

Viranomaisvalvonta

Poliisi voi kieltää alkoholijuomien myynnin anniskelupaikassa **enintään meneillään olevan anniskeluajan ajaksi**.

Alkoholijuomien myynti voidaan kieltää esimerkiksi jos anniskelupaikan henkilökunta ei pysty säilyttämään järjestystä anniskelupaikassa.

Poliisin ilmoittaa anniskelupaikan alkoholin myyntikiellosta aluehallintovirastolle (AVI).

enintään meneillään olevan anniskeluajan ajaksi

Jos ravintolassa tapahtuu häiriötä, poliisi voi määrätä, että alkoholia ei saa myydä enää sinä iltana.

Kielto voi kestää vain siihen asti, kun anniskelu olisi normaalisti loppunut, esimerkiksi klo 01.30.

Viranomaisvalvonta

Poliisilla on käytössä sähköinen tarkastusilmoitus.

Tarkastusilmoitukseen dokumentoidaan anniskelupaikoissa havaitut rikkomukset ja epäkohdat.

Tarkastusilmoitus menee välittömästi aluehallintoviraston (AVI) tietoon.

AVI tekee alkoholilain mukaiset jatkotoimenpiteet.

Tarjoilija voi lisäksi saada rikosoikeudellisen seuraamuksen, jos hän on esimerkiksi myynyt

- alkoholijuomia alaikäiselle.
- alkoholijuomia henkilölle, jonka päihtymys on selvästi havaittavissa.

rikosoikeudellinen seuraamus
Rikosoikeudellinen seuraamus tarkoittaa rangaistusta, jonka henkilö saa rikoksen tekemisestä. Seuraamus voi olla esimerkiksi sakko, vankeusrangaistus tai yhdyskuntapalvelu.

Seuraamukset anniskelusäännösten rikkomisesta

Viranomaisvalvonnan tarkoitus on ohjata ja neuvoa.

Selkeissä rikkomustapauksissa viranomaisen puuttuu toimintaan alkoholilain mukaisesti seuraamuksilla.

Viranomaisen voi myös antaa huomautuksen tai määrätä seuraamusmaksun, jos anniskelupaikassa tapahtuu toistuvasti lieviä puutteita tai rikkomuksia.

Jos rikkomus on vakava, anniskelulupa voidaan perua määräajaksi tai pysyvästi.

Jos anniskeluluvan haltija ei pysty kehotuksista huolimatta omavalvonnan avulla noudattamaan tyydyttävällä tasolla alkoholilakia, niin anniskelulupa voidaan asettaa määräyksiä tai rajoituksia.

anniskelusäännös

Anniskelusäännös tarkoittaa lakia tai määräystä, joka kertoo, miten alkoholia saa tarjota ja myydä ravintolassa tai muussa anniskelupaikassa.

seuraamus

Seuraamus tarkoittaa oikeudellista tai sääntöjen mukaista rangaistusta, joka seuraa jostakin teosta.

seuraamusmaksu

Seuraamusmaksu tarkoittaa sakkoa.

peruutus määräajaksi

Peruutus määräajaksi tarkoittaa, että anniskelupaikka menettää oikeuden myydä alkoholia tietyn ajanjakson ajan. Anniskeluoikeuden menetys on väliaikainen, ja sen jälkeen lupa voidaan palauttaa, jos ongelmat korjataan.

peruutus pysyvästi

Peruutus pysyvästi tarkoittaa, että anniskelupaikka menettää oikeuden myydä alkoholia lopullisesti. Pysyvän peruutuksen jälkeen anniskelupaikka ei voi enää saada uutta anniskelulupaa.

Seuraamukset anniskelusäännösten rikkomisesta

Aluehallintovirasto (AVI) tai Valvira voi kieltää luvanhaltijaa jatkamasta alkoholilaissa tarkoitettua toimintaa, jos

- toiminta on olennaisesti **hyvän tavan vastaista**.
- hyvän tavan vastaista toimintaa ei ole korjattu tai lopetettu annetussa määräajassa valvontaviranomaisen kehotuksesta huolimatta.

AVI tai Valvira voi tehostaa kieltoa **uhkasakolla**.

hyvän tavan vastainen toiminta

Hyvän tavan vastainen toiminta tarkoittaa, että ostajan terveys vaarantuu alkoholin vaikutuksen alaisena. Jos esimerkiksi anniskelupaikassa hyväksytään tai ollaan välinpitämättömiä alkoholin väärinkäytöstä ja myydään alkoholia alaikäiselle tai päihtyneille. Hyvän tavan vastainen toiminta on ristiriidassa yleisesti yhteiskunnassa hyväksytyjen arvojen kanssa.

uhkasakko

Uhkasakko tarkoittaa varoitusta: jos ei toimi määräysten mukaisesti, niin joutuu maksamaan sakon.

Seuraamukset anniskelusäännösten rikkomisesta

Aluehallintovirasto (AVI) voi määrätä luvanhaltijan maksamaan 300 - 1 000 euron **seuraamusmaksun**, jos

- alkoholijuomien anniskelussa on rikottu säännöksiä tai velvollisuuksia.
- anniskelupaikassa tai sen välittömässä läheisyydessä on esiintynyt **järjestyshäiriöitä**.
- järjestyshäiriöt johtuvat siitä, että omavalvontasuunnitelma on puutteellinen tai sitä ei ole noudatettu.

seuraamusmaksu

Seuraamusmaksu tarkoittaa sakkoa.

järjestyshäiriö

Järjestyshäiriö on tilanne, jossa yleistä järjestystä häiritään. Järjestyshäiriö on esimerkiksi meteli tai uhkaava käytös yleisellä paikalla.

Seuraamukset anniskelusäännösten rikkomisesta

Aluehallintovirasto (AVI) arvioi seuraamusmaksun suuruuden:

AVI ottaa huomioon menettelyn laadun, vahingollisuuden ja toistuvuuden.

Seuraamusmaksua ei määrätä, jos menettelyä pidetään vähäisenä tai maksun määrääminen on kohtuutonta.

Luvanhaltijalle voidaan tällöin antaa huomautus, jos siihen on aihetta.

seuraamusmaksu

Seuraamusmaksu tarkoittaa sakkoa.

menettely

Menettely tarkoittaa, kuinka asiassa on tehty tai kuinka se on tapahtunut.

Seuraamukset anniskelusäännösten rikkomisesta

Aluehallintovirasto (AVI) voi **peruuttaa** anniskeluluvan **määräajaksi** tai **pysyvästi**,

- jos luvanhaltija jatkaa velvollisuutensa rikkomista tai laiminlyöntiä vaikka hän on saanut huomautuksen tai seuraamusmaksun.
- jos **menettelyä** on pidettävä **olennaisena**.

Aluehallintovirasto (AVI) ottaa huomioon erityisesti rikkomuksen vakavuuden ja teko-olosuhteet, kun se päättää määräajan pituuden.

Aluehallintovirasto (AVI) voi **perua pysyvästi** anniskeluluvan, jos

- väärää menettelyä jatketaan seuraamusmaksun määräämisen jälkeen **tahallisesti**.
- väärää menettelyä jatketaan määräaikaisen anniskeluluvan peruuttamisen jälkeen tahallisesti.
- väärä menettely on myös kokonaisuutena arvostellen törkeää.

peruutus määräajaksi

Peruutus määräajaksi tarkoittaa, että anniskelupaikka menettää oikeuden myydä alkoholia tietyn ajanjakson ajan. Anniskeluoikeuden menetyks on väliaikainen, ja sen jälkeen lupa voidaan palauttaa, jos ongelmat korjataan.

peruutus pysyvästi

Peruutus pysyvästi tarkoittaa, että anniskelupaikka menettää oikeuden myydä alkoholia lopullisesti. Pysyvän peruutuksen jälkeen anniskelupaikka ei voi enää saada uutta anniskelulupaa.

olennainen menettely

Olennainen menettely tarkoittaa, että henkilö ei noudata tärkeitä sääntöjä ja tapoja, jotka esimerkiksi viranomaisen on määrännyt.

tahallinen menettely

Tahallinen menettely tarkoittaa, että henkilö tekee jotain tarkoituksella ja tietoisesti, esimerkiksi rikkoo lakia. Henkilö tietää mitä tekee ja ymmärtää seuraukset.

Seuraamukset anniskelusäännösten rikkomisesta

Vaikka valvontaviranomainen ei ole antanut huomautusta tai määrännyt seuraamusmaksua, lupa voidaan **peruuttaa määräajaksi**, jos luvanhaltija rikkoo alkoholilaissa säädettyjä olennaisia velvollisuuksiaan niin, että se osoittaa **ilmeistä piittaamattomuutta** omavalvonnan velvollisuuksia kohtaan.

Lupa voidaan **peruuttaa pysyvästi** ilman edeltävää huomautusta tai seuraamusmaksua, jos

- yritys rikkoo alkoholilakia niin, että se aiheuttaa vakavaa vaaraa ihmisten terveydelle.
- yrityksen laiminlyönti ja menettely on ollut kokonaisuutena arvostellen törkeää.

peruutus määräajaksi

Peruutus määräajaksi tarkoittaa, että anniskelupaikka menettää oikeuden myydä alkoholia tietyn ajanjakson ajan. Anniskeluoikeuden menetys on väliaikainen, ja sen jälkeen lupa voidaan palauttaa, jos ongelmat korjataan.

ilmeinen piittaamattomuus

Ilmeinen piittaamattomuus tarkoittaa, että henkilö tai yritys tahallaan ja toistuvasti rikkoo alkoholilain sääntöjä. Tämä osoittaa, että henkilö tai yritys ei välitä noudattaa lakia, esimerkiksi myy alkoholia alaikäisille tai päihtyneille, vaikka siitä olisi jo varoitettu.

peruutus pysyvästi

Peruutus pysyvästi tarkoittaa, että anniskelupaikka menettää oikeuden myydä alkoholia lopullisesti. Pysyvän peruutuksen jälkeen anniskelupaikka ei voi enää saada uutta anniskelulupaa.

Seuraamukset **anniskelusäännösten** rikkomisesta

Anniskelulupa pitää peruuttaa,

- jos **luvanhaltija** sitä pyytää.
- jos anniskelulupahakemuksessa on annettu virheellisiä tietoja, eikä niitä ole korjattu hakemukseen annetussa määräajassa.
- jos olosuhteet ovat muuttuneet ja anniskeluluvan edellytykset eivät ole voimassa, eikä tilannetta ole korjattu annetussa määräajassa.

anniskelusäännös

Anniskelusäännös tarkoittaa lakia tai määräystä, joka kertoo, miten alkoholia saa tarjota ja myydä ravintolassa tai muussa anniskelupaikassa.

anniskeluluvanhaltija

Anniskeluluvanhaltija on henkilö, joka on hakenut ja saanut anniskeluluvan. Hänellä on lupa myydä ja tarjoilla (anniskella) alkoholia ravintolassaan.

Seuraamukset markkinointisäännösten rikkomisesta

Aluehallintovirasto (AVI) valvoo **toimialueellaan** alkoholijuomien markkinointia.

Valvira valvoo koko maan laajuista alkoholijuomien markkinointia.

Valvira valvoo useamman kuin yhden aluehallintoviraston (AVIn) alueella tapahtuvaa tai valtakunnallisesti toteutettua alkoholijuomien markkinointia.

toimialue

Toimialue tarkoittaa aluetta, jolla virasto hoitaa tehtäviään.

Seuraamukset markkinointisäännösten rikkomisesta

Markkinoinnin tilaaja, **toimeenpanija** sekä näiden palveluksessa oleva voi saada **sanktion** markkinointirikkomuksesta.

Jos Valvira tai aluehallintovirasto (AVI) huomaa markkinoinnissa alkoholilain säännösten tai määräysten vastaista toimintaa tai epäkohtia, Valvira tai aluehallintovirasto (AVI) voi antaa ohjausta, että toiminta korjaantuisi.

Jos ohjaus ei riitä lopettamaan lainvastaista toimintaa, Valvira tai aluehallintovirasto voi kieltää jatkamasta tai toistamasta säännösten vastaista toimintaa.

Kieltoa voidaan tehostaa **uhkasakolla**.

toimeenpanija

Toimeenpanija on henkilö, joka vastaa jonkin tehtävän tai suunnitelman toteuttamisesta.

sanktio

Sanktio tarkoittaa rangaistusta, joka annetaan, kun henkilö rikkoo sääntöjä tai lakeja. Esimerkiksi sakko on sanktio, joka määrätään lain rikkomisesta.

uhkasakko

Uhkasakko tarkoittaa varoitusta: jos ei toimi määräysten mukaisesti, joutuu maksamaan sakon.

Lähteet

www.valvira.fi

Finlex

Copilot